

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

VI. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Benedicto Accolio S.R.E. Cardinali S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

telles virtus ac dignitas, meritaque erga me plurima ac maxima, cum autem fides imprimis mea & natura postulat. Vale. Carpentoracii.

VI.

IAC. SADOLETUS EPISC. CARPENT.

Benedicto Accolo S.R.E. Cardinali S.P.D.

TANDIS mihi reddita fuerunt literę tuę: eas enim X. Calendas Septembris datas ego circiter Nonas Octob. accepi. Sed earum lectio mirifica, incredibile est quanta animi voluptate fuerim affectus. Quamquam quid primum de illis dicam, aut quid collaudem potissimum, nescio. Illud dico, nihil leporis esse, nihil venustatis, nihil omnino humanitatis, nihil benevolentię, quod non in illis literis præclare eximieque luceat: & cum singularem tuam ingenij ac eloquentię laudem, tum amorem tuum erga me perspicuum mihi ponat ante oculos. Sed horum vtro magis sum delectatus, satis adhuc constituere non possum. Iucundior fortassis est amoris & voluntatis illa significatio: sed tua in scribendo subtilitas atque elegantia multo certe admirabilior. In qua tantum te profecisse, ut ad summam laudem perveneris, nec iam cum nostri temporis hominibus, sed cum antiquitate ipsa contentus: gratulor tua quidem mercede imprimis: sed non nihil etiam nostra causa. Facile enim prospicio, cum extrare iam incipias, quis tu homo, quanti me facias, fore, ut hoc tuum de me iudicium magno mihi ornamento apud omnes sit. In summa tibi hoc persuasum esse volo, nunquam quicquam me legisse his literis tuis, quas proximę accepi, castius, purius, liberalius. Itaque te iam ne horor quidem, ut omnia summa tibi proponas, atque tua status, dignitatem tuam, quam ego intelligo esse maximam, non minus ex his optimis & præclarissimis artibus, quam in omni honore & præmijs fortunę existere. Tua enim excellentia & eximia virtus hortatione non indiget. Sed ego, quod propterea mei amoris in te fuit, & optavi semper te intueri talem, qualem nunc aspicio, & mei optati ac voti compos factus, iure meum triumpho atque lætor. Habeo enim id quod maxime optandum homini est, amicissimum meum omnibus & fortunę & ingenij bonis ornatisimum. Verum hæc hæc tamen. Nam nec pluribus eggero verbis de eis necesse est, & tantum quantum in te est, non potest tamen explicari. Quod acceptorum beneficiorum commemorationes, actionesque gratiarum, ac cetera eiusmodi amicitię reverendi officia, auferri iubes ex literis nostris, libereque inter nos & familiariter agi: agnosco magnitudinē animi tuam, qui fructum liberalitatis tuę in ipsa liberalitate consistuas.

Nam

Nam si scriptioni & operæ parcendum sit, mihi consilium est.
 Meæ enim illæ erant partes agendarum gratiarum: mecum ma-
 nus, in quo nec par quidem tibi esse poteram: cum tu de me he-
 ne merendo, ego tibi gratias agendo, quotidie inter nos quasi
 certarem. Sed ut tunc liberalitati & benignitati tuæ, sic tunc
 voluntati bonitatiq; concedo: pariorq; ea à me silencio præ-
 teriri, quæ alioquin prætereunda non esset: nisi hoc mihi tu pol-
 licerere, quod tamen polliceris, te animum meum gratum &
 memorem non secus habiturum. De publicis rebus veniam aut
 tu mihi nunciare lætiora, aut ego his quæ grauiâ impendent, a-
 liquid opis ferre atque auxilij possem. Voluntas certe mihi non
 deesset, neque adeo etiam tibi. Nec verò tantum vltim esset pe-
 riculum, tantus labor, quod nos pro salute & statu Christianæ
 Reipubl. defugere vellemus. Sed cum neutrius nostrum sit pote-
 stas, cum res eò deducta sit, ut omni cogitatione dignitatis iam
 dimissa, reliquæ salutis spem non in consilijs nostris, sed in in-
 certis euentibus rerum totam reposuerimus: quid artinet sollicitu-
 dinem capere velle de his, quæ nec prouideri a nobis possunt ne
 accidant nec cum acciderint vitari? Vna est ratio optulandi re-
 liqua: quæ sola mederi ijs incommodis queat: quam tu sanctissimè
 me, & prudentissimè commemoras: si forè Deum nostri misere-
 rum sit. Et si de eo quidem non dubium est, quin ad miserendum
 sit paratus. Porius, si forè bona fide nos aliquando ad illius o-
 pem & misericordiam studeamus confugere. Nam de offensis
 & prodigijs, quæ multa scribis & mira Romæ inspecta partim
 partim alijs ex locis nunciata fuisse, sanè ego quam minime
 laboro. Quo enim portentorum significatione opus, cum quæ
 talibus solent significari damna, mala, incommoda, quorundam
 sentiamus: quæ satis ipsa portentum sibi sunt: nec ab aliquo dis-
 iuncto monstro, sed ex se ipsis non magis portendunt, quam in-
 ferunt calamitatem. Nihil certe nouarum cladum iam expecta-
 mus, quod non antè fuerimus experti: nisi forè vniuersus im-
 penderit interitus. Sed hæc Deus viderit, in cuius manu sunt o-
 mnia. Nos damus operam quoad possumus, ut domicilium tibi
 nobis præparemus, vbi tantum datur verè viuere: ne cum ex his
 locis fuerit migrandum, velut re noua atque inopinata pertur-
 bemur. Ad quod magna nimirum opus est non solum cura, ve-
 rum etiam felicitate, & apud Deum gratia. Habemus multa ut
 homines, quæ nos interpellent, verum tamen adnitimur. Tu qui
 in illis fluctibus versaris, qui sunt ventis pluribus expostis, maio-
 rem artem & constantiam adhibeas necesse est. Quod ipsum te-
 men tuæ virtuti præstanti & singulari futurum est non dimicilli-
 mum. Quod reliquum est, ego meum in te amorem, insignemque
 obsequium sumam cum pietate confuro. De tua voluntate

ergo me proliis sum persuasus. Omnia tibi prospera & fausta euenire opto. Tuis opibus & facultatibus cum vltus venerit, perinde reat; vt meis. Denique tibi confirmo, nec habere te quencqua, qui te magis diligit, quam ego diligo: & me cui plus confidam, quam tibi, repetere profectio neminem. Vale. Carpent. XVII. Calend. Nouemb. M.D. XXXI.

VII.

BENEDICTVS ACCOLTVS CARDINAL.
Iacob. Sadol. Episc. Carpent. S. P. D.

Quoniam mihi nihil solet in hac disunctione nostra non solum iucundius, verum etiam vtilius accidere, quam tuæ epistolæ: videri ne illud mihi sapius, penè quodam fato, accidat perincommodum, vt siue tabellariorum negligentia, siue meis occupationibus sentis quam ego vellem meæ ad te literæ perferantur: mihique propterea fructu iucundissimo atque vbertimo tuarum epistoliarum diutius sit carendum. Nam etsi nihil statim esse tanti, vt cum his honestissimis sermonibus, quibus absentia nostra desolentem per literas suavissimè lenire consueuimus, sit conferendum: tamen ita negotiis quibusdam odiosis, atque ad id importatis, his diebus proximis distinebat, vt quod in superiore mea epistola tabellariorum culpa est commissum, vt tibi tardius redderetur: nunc planè sit effectum mea: qui ex illis molestiis non videretur tantam demere temporis, quantum ad referendum ad deditissimam illam tuam epistolam plenam singularis tui erga me amoris, quam ad me XVII. Calend. Nouembris dedisti, fatim efficit. Quia qua tunc me à te fieri animaduerti, vt qualem me esse cupio, talem tu illi tribus quibusdam amoris notis, pigmentisque leuissimis mirificè expresseris. Quod quamuis ab incredibili tua in me beneuolètia profectum agnoscam: amplissimum tamen istud, atque insigne tuum de me testimonium quanti à me fieri oporteat, quantumque ornamenti apud omnes bonos mihi sit allaturum, facillè intelligo. Itaque cum tibi omnia me debere amari profitear: nec scio quo pacto magnus nunc (quod minime iam posse euenire putaueram) innumeris singularibusque tuis erga me officiis, hoc etiam nomine sit additus cumulus. Atque vnum aut ea que tu de me amicissimè sentis, præstare possim aliquando (dado equidem in eo sedulo omnem operam) aut ceteri tui tantisper assentiantur, dum mihi facultas maior ad te pro tua singulari eximiaque virtute, egregiusque in Christianam rem publicam meritis, ornandum atque augetum derur. Tunc enim in magnitudine mei erga te amoris immensa atque mirifica tibi declaranda plenissimè mihi ipsi satis facere posse considerem.

Quod